

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:

Sak:

Endring av pensum og fagbeskrivelse i faget juridisk metode og etikk - 3. avdeling

Innstilling til vedtak:

Pensum og fagbeskrivelse for faget juridisk metode og etikk på 3. avdeling endres i tråd med det vedlagte forslaget (vedlegg 1). Endringene trer i kraft fra og med studieåret 2019/2020.

SU vurderer erfaringene med pensumsendringen våren 2020.

Begrunnelse:

Spørsmålet om pensumsituasjonen i faget juridisk metode og etikk har vært behandlet av SU i saksnr. 38/18 og 32/19. Avdelingsleder for 3. avdeling har ønsket å bytte ut hovedboken i faget bla. som følge av at den er utilstrekkelig oppdatert. I SU møte den 5. juni 2019 ble prodekan for utdanning gitt fullmakt til å vedta endring av pensum og justering av fagbeskrivelse i tråd med en skisse som ble delt ut på møtet.

Faget er normert til 15 studiepoeng og med en sidetallsnorm per studiepoeng på 35 sider skal pensumet dermed ikke overstige 525 sider. Det nåværende pensumet er angitt å utgjøre 432 sider og består av:

- *Nils Nygaard: Rettsgrunnlag og standpunkt* (2. utgave 2004)
- *Petter Chr. Sogn: Etikk i advokatfabrikk. Endring i advokatbransjen; nye etiske grensedragninger.* (22 s) I Jus og Etikk, Universitetsforlaget (2005)

Sogns artikkel ivaretar den etiske dimensjon ved faget og skal videreføres. Det viser seg imidlertid at artikkel er angitt med ukorrekt lengde, da den er på 31 sider og ikke 22 sider. Nygaards bok foreslås derimot erstattet med følgende:

- *Jens Edvin Andreassen Skoghøy, Rett og rettsanvendelse* (Universitetsforlaget, Oslo 2018) 295 s.
- Følgende kapitler fra *Alf Petter Høgberg og Jørn Øyrehagen Sunde* (red.), *Juridisk metode og tenkemåte* (Universitetsforlaget, Oslo 2019):
  - Kapittel 10: *Kåre Lilleholt; Grunnsetninger i formueretten*, 8 sider

- Kapittel 18: *Thomas Frøberg*, Rettskildefagets avveiningsmodell – kritikk og alternativer, 21 sider
- Kapittel 22: *Jan Fridthjof Bernt*, Et hermeneutisk perspektiv på rettsvitenskap og juridisk metode, 17 sider
- Kapittel 23: *Knut Bergo*, Rettskildelærens gjenstand og metoder – en kritikk, 16 sider
- *Amund Bjøranger Tørum*, Tolking av kommersielle kontrakter – et analyseverktøy, Jussens Venner vol. 54 2019, s. 1-38 (38 s.)

Dette medfører, sammen med Sogns bidrag på 31 sider, et samlet pensum på 426 sider. Det foreslåtte nye pensumet er dermed innenfor sidetallsnormen, og avviker ikke nevneverdig fra pensums nåværende omfang.

Som følge av pensumsendringen er det også foreslått endringer i fagbeskrivelsen. Disse er sammenfallende med de som ble foreslått av avdelingsleder i SU saksnr. 32/19.

I omtalen av det faglige innholdet foreslås dermed «og internasjonal rett» tatt med. Med dette begrepet hensyntas både folkerett og flernasjonalt samarbeid om standardisering av nasjonal rett o.l. De internasjonale aspektene er særlig fremtredende i Skoghøys bok på sidene 83-91, 112-131, 190-198 og 228-230. Det anses ikke nødvendig med ytterligere justeringer i fagbeskrivelsen for dette faget.

I kunnskapskravene er det foreslått følgende justeringer angitt med spor endring:

- avansert kunnskap om hva en rettsregel er og hvilke forskjellige typer rettsregler som finnes
- avansert kunnskap om rettskildeprinsipper
- avansert kunnskap om grunnlaget for rettskild**faktor**ene og rettskildeprinsippene,
- avansert kunnskap om bruken av **rettskildefaktorer** **rettskildefaktorer** **rettskildene** i visse argumentasjons- og vurderingsmønstre,
- avansert kunnskap om lovfested**et**, ulovfested**et** og kontraktsfested**et** reg**ler**tt som **rettslig**primært **retts** grunnlag **for ulike rettigheter og krav**
- avansert kunnskap om ulike former for skjønn

Pensumsinndekningen av kunnskapskravene er i det vesentlige som følger:

- Første kulepunkt ivaretas i hovedsak av Skoghøy s. 15-35, 83-91 og 102-104, samt kapittelet til Frøberg.
- Andre kulepunkt ivaretas i hovedsak av Skoghøy s. 17-22 og 256-263, samt kapittelet til Frøberg.
- Tredje kulepunkt ivaretas i hovedsak av Skoghøy s. 18-20, 36-46, samt kapitlene til Bergo og Bernt.
- Fjerde kulepunkt ivaretas i hovedsak av Skoghøy s. 47-73, 156-200, 215-255 og 276-299, samt kapittelet til Lilleholt.
- Femte kulepunkt ivaretas i hovedsak av Skoghøy s. 47-82, 92-101, 105-214, samt artikkelen til Tørum og kapittelet til Lilleholt.

- Sjette kulepunkt ivaretas i hovedsak av Skoghøy s. 33-35, 264-275 og 300-310, samt kapittelet til Sogn.

Justeringen av fagbeskrivelsen og kunnskapskravene fremstår som hensiktsmessige og kunnskapskravene er godt forankret i den foreslåtte pensumslitteraturen.

Endringen anses ikke å betinge noen justering i beskrivelsen av ferdighetssiden ved faget.

Den foreslått endringen gir et pensum med en hovedbok som er oppdatert og velskrevet. Skoghøys bok er både lettlest og forståelig, samtidig som den inneholder henvisninger til og diskusjoner av en mengde nyere rettspraksis hvor forfatteren har en unik kompetanse. Boken er videre svært god på å fremheve norsk retts internasjonale dimensjon, og den inneholder gode fremstillinger av ulike rettskilder, hvor særlig fremstillingen av reelle hensyn må fremheves.

Gjennom artikkelen til Tørum og kapittelet til Lilleholt får pensum økt fokus på det formues- og avtalerettslige. De øvrige kapitlene fra boken hvor Høgberg og Sunde er redaktører er ment å styrke det mer teoretiske rammeverket for metodefaget. Disse kapitlene inneholder bla. omfattende henvisninger til øvrig juridisk litteratur, noe som kan inspirere studentene til ytterligere fordypning. Videre er målsetningen at disse kapitlene skal stimulere til flere metodediskusjoner og dermed økt forståelse hos studentene. Kapitlene supplerer Skoghøys fremstilling på en god måte, og det foreslåtte pensum kan både bidra til at studentene tilegner seg det forventede læringsutbyttet, og utfordre studentene til videre refleksjon og diskusjon. Dette vil kunne gjøre studentene bedre rustet for videre studier og masteroppgaveskriving.

Med en slik omfattende endring av pensumet i faget, bør erfaringene med den foreslåtte pensumsendringen vurderes av Studieutvalget etter at undervisningen er gjennomført, som del av den ordinære halvårslige evalueringen av undervisningen på avdelingen.

Magne Frostad
Prodekan utdanning

Kari Gabrielsen
seniorrådgiver

kari.gabrielsen@uit.no
77 64 45 50

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

1. Foreslåtte endringer av pensum og fagbeskrivelse i juridisk metode og etikk - 3. avdeling
2. Sak SU 38/18 med vedlegg
3. Sak SU 32/19 med vedlegg

Vedtatt av prodekan utdanning 5.7.19/KGA